הלכה · משנה תורה · מפרשים · חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך · ספר קורבנות

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות קרבן פסח

רבי יוסף באב"ד

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

חידושים ומקורים מבעל מנחת חינוך על משנה תורה, הלכות קרבן פסח

רבי יוסף באב"ד

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/חידושים-ומקורים-מבעל-מנחת-חינוך-על-משנה-תורה-הלכות-קרבן-פסח/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה א 4
הלכה ד 4
הלכה ה 4
הלכה יד 4
פרק ב 4
הלכה ד 4
הלכה יא 4
פרק ד 5
הלכה ו 5
פרק ה 5
הלכה ב 5
הלכה ה 5
פרק ו 5
הלכה ה 5
הלכה ח 5
פרק ח 5
הלכה ה 5
פרק ט 6
הלכה א 6
הלכה ה 6
הלכה ז 6
הלכה ט 6
פרק י 6
הלכה א 6
הלכה טו 6

פרק א

הלכה א

מצות עשה לשחוט הפסח בי"ד. נ"ב דע דרבינו השמיט דין זה דפסח ראשון טעון ביקור ד' ימים קודם והוא מבואר בגמ' פסחים דף צ"ו. ובתמידין ומוספין פ"א פסק דתמיד צריך ביקור ודין דפסח אינו מביא בשום מקום וצ"ע. עוד מבואר בגמ' פסח שני אין טעון ביקור וגם זה לא נזכר בדברי רבינו וצ"ע:

הלכה ד

ויהיה אחד ממרס. נ"ב עיין לעיל פ"ט מהל' תמידין ומוספין. ובזבחים דף צ"א נראה דמיירי דשחטו אח"ז התמיד ג"כ ושני הדמים עומדים דם התמיד קודם ויהיה ממרס בדמו אבל אם עדיין לא נשחט התמיד וזרק דם הפסח א"צ למרס בדמו עד שישחוט התמיד ורבינו לא ביאר זה בפירוש. אח"ז ראיתי בתוס' חדשים בגליון המשניות פ' תמיד נשחט שהרגיש בזה:

הלכה ה

בלח"מ, וא"ת והא פסק רבינו וכו' דהתראת ספק לא שמה התראה. נ"ב תמוה דהא הרמב"ם פסק להיפך דהתראת ספק שמה התראה ע"ש בהלכות סנהדרין. ועיין בדבריו:

הלכה יד

ואין דעת התוס' ז"ל כן. נ"ב ובשבת דף קי"ז ע"א בתוס' ד"ה דשקיל וכו' מבואר להדיא כדברי הלח"מ ז"ל וזה דעת רבינו:

פרק ב

הלכה ד

בכ"מ, אבל אם הם בני דעת. נ"ב עיין לקמן בדברי רבינו פ"ד ה"ט מהלכות אלו מבואר להדיא דקודם שהביא שתי שערות אינו יכול להביא פסח ודברי הכ"מ צע"ג:

הלכה יא

והממנה עצמו על שני פסחים. נ"ב דברי רבינו צע"ג דכאן כתב הממנה עצמו על שני פסחים אוכל מן הנשחט ראשון ולקמן פ"ג כתב דהממנה עצמו על ב' פסחים שניהן יוצאין לבית השריפה ודבריו סותרים זא"ז. אח"ז ראיתי בס' אור חדש על פסחים שהקשה זה:

פרק ד

הלכה ו

הר"ז יקריב שלמים. נ"ב נראה מדברי רבינו דמותר הפסח נאכל לשני ימים ולילה כשלמים. ועיין צל"ח דף פ"ט:

פרק ה

הלכה ב

בכ"מ, ובזה אין מקום להשגת הראב"ד. נ"ב אע"פ שנסתלקה השגת הראב"ד דברי רבינו תמוהים בפירוש למשנה דהגמ' שם מקשה אהיכא קאי ואלו חייבים ע"ש. וכבר תמה בזה בס' בה"ז ועיין בצל"ח שם:

הלכה ה

וכן טבילת אמהותיו. נ"ב נלפע"ד דגם טבילת עבדים אע"פ שמלו ולא טבלו עדיין ג"כ מעכבת, כי צ"ל טבילת האמהות או טבילת העבדים וכ"ז שלא טבל אינו נכנס לכלל ישראל כמבואר בר"מ פי"ד מהל' א"ב:

פרק ו

הלכה ה

וראה קרי בו ביום. נ"ב לאו דוקא דה"ה בלילה שלפניו ושיטת רבינו פ"ד מביאת מקדש דביאה במקצת אינה רק מדרבנן והש"ס בזבחים ל"ב ויבמות מבואר שם דדוקא בו ביום היינו למ"ד ביאה במקצת שמה ביאה ע"ש ותבין:

הלכה ח

הר"ז מנפח והולך. נ"ב דין זה גבי פסח ואם בדק בנפיחה או שנדוש לפסחו אם הוא רשאי לאכול תרומה ג"כ פלוגתא במס' חגיגה דרשאי לאכול תרומה ג"כ. ורבינו השמיט ד"ז לענין תרומה ואיני יודע למה וצ"ע:

פרק ח

הלכה ה

בכ"מ, ודלא כר"י. נ"ב עיין פ"ה מהל' ערכין ה"ו בכ"מ ובמשל"מ שם:

פרק ט

הלכה א

מן האגף ולפנים. נ"ב ע"ש ברש"י שפירש הסוגיא לענין ק"ק חוץ לירושלים ורבינו למד לכאן, ועיין לעיל בהל' בית הבחירה:

בכ"מ מימרא דרב שם. נ"ב שם איתא דגגים לא נתקדשו בקידושי ירושלים אף לאכול שם שאר קדשים ואף לכתחילה לעשות חבורה לאכול הפסח אסור ומדברי רבינו כאן נראה דלענין דהוי מקום אחד ואסור לאכול הפסח בשני מקומות ועיין לעיל בהל' בית הבחירה:

הלכה ה

בכ"מ היו יושבים ונפרצה. נ"ב צ"ל ונפרסה דהיינו שנעשה מחיצה: (נתקן)

הלכה ז

זה העובד אל נכר. נ"ב לא ביאר רבינו אם דוקא במומר לע"ז אבל אם הוא מומר לחלל שבתות אם הוא בכלל לאו זה אף שהוא מומר לכה"ת. ועיין בהל' ביאת מקדש. ועיין זבחים דף ק"ב בתוס' שם:

הלכה ט

כך מעכבתו מלאכול. נ"ב ה"ה טבילת אמהותיו. ועיין לעיל פ"ה ה"ה בהג"ה שם:

פרק י

הלכה א

השובר עצם בפסח. נ"ב לא נתבאר בדברי רבינו השיעור של שבירת עצם ובגמ' דחולין דר"ל דחייבים על שבירת עצם כחגירת הצפורן. וכעת לא ראיתי שהביא רבינו דין זה וצ"ע:

בא"ד ועצם לא תשברו בו. נ"ב הוא ט"ס דבפסח שני כתיב ועצם לא ישברו בו והיא נ"מ גדולה לענין התראה. עיין בשבועות דף כ' ע"ב ברש"י ד"ה ואזהרתו וכו' ובד"ה אכלת וכו' ומצוה לתקן דבר זה בר"מ:

הלכה טו

מה בין פסח ראשון לפסח שני. נ"ב עיין בתוס' פסחים דף צ"ח ע"א שמביא בשם התוספתא דפ"ש א"צ ג' כתות וזה מנה שם בכלל החילוקים שבין פ"ר ופ"ש ונ"מ אם יש

רבים שיהיה מהם ג' כתות וכל כת וכת כמבואר בדברי רבינו פ"א מהלכות אלו אעפ"כ א"צ לשוחטו בג' כתות ולא ידעתי למה השמיטו רבינו: